

Familjelagar hos Nandi

Institutionen för allmän och jämförande
etnografi vid Uppsala Universitet HT 1968
Kerstin Fredriksson
Gästrike-Hälsinge Nation

Innehåll

Förord	sid 3
Introduktion	sid 4
Struktur, exogamiregler och incest	sid 6
Hyddor	sid 7
Föräktenskapliga förbindelser	sid 8
Arrangerande av äktenskap	sid 9
Ålder för omskärelse och äktenskap	sid 9
Äktenskapsförhandlingar	sid 10
Brudpriset	sid 11
Äktenskapscermonien	sid 13
Barnafödande	sid 14
Äktenskap mellan två kvinnor	sid 15
Barnäktenskap	sid 16
Annullerande av äktenskap	sid 17
Skilsmässa	sid 17
Separation	sid 18
Änkor	sid 19
Avslutning	sid 20
Litteratur	sid 24

Förord

Jag måste först framhålla något om svårigheterna att få fram litteratur i ämnet. Det finns inga böcker som enbart behandlar familjelagarna.

Av de böcker, som jag använt mig av i denna uppsats och hänvisat till, är Snell enligt min mening den mest utförliga. Han tar upp alla områden inom familjelagarna, medan de övriga endast behandlar vissa avsnitt.

Hollis skiljer sig märkbart från de övriga, genom att han i första hand beskriver själva ceremonierna. Uppgifterna skiljer sig också ofta mellan honom och de övriga.

Den som skrivit mest om Nandi är Huntingford: tre böcker och ett tjugotal artiklar i olika tidskrifter. Snell och Huntingford har skrivit de tillförlitligaste böckerna och överensstämmer på de flesta punkter.

Hemsted är ytlig och kortfattad och verkar inte vara lika väl insatt i förhållandena som de förra två.

Hollis har skrivit den tidigaste boken (1909), men han har influerats mycket av Masai, som han också har arbetat med. Han går djupast in för analysen av Nandispråket.

Uppsatsen är skriven i presens. Även om en del riter och förhållanden har försvunnit, så är det inte mer än några år sedan de levde helt och hållet på detta sätt. Många riter, för att inte säga de flesta, finns fortfarande kvar. Jag tar upp en del av det som förändrats de senaste åren i avslutningen.

Introduktion

Nandifolket bor i västra Kenya drygt åtta kilometer nordöst om Kavirondebukten i Viktoriasjön. Södra gränsen av deras ursprungliga territorium går jäms med ekvatorn, men den når aldrig ner till Viktoriasjöns stränder. Nordligaste delen ligger på latitud $0^{\circ} 32' N$ och bredaste delen mellan longituderna $34^{\circ} 50' Ö$ ¹⁾ och $35^{\circ} 18' Ö$ ²⁾. Tidigare bebodde de hela nämnda område, som kallas Nandiplatån, men 1905 inrättades ett reservat åt dem i den nordligaste delen. ³⁾

Nandi tillhör de södra Nilohamiterna ⁴⁾ och inom dem de nanditalande stammarna, som delas in i fyra undergrupper 1) Suk, Endo, Marakwet 2) Kony, Sapei, Pok 3) Keyo eller Elgeyo, Tuken eller Kamasya 4) Kipsikis, Terik eller Nyanjori och Nandi ⁵⁾. Ursprungligen kallades Nandi för Chemwal. Suk och Masai kallar dem fortfarande för detta. Landet de bebodde kallades Chemngal ⁶⁾.

Nandi som stam går tillbaka till 1600-talet e.Kr. och, då de bosatte sig på Nandiplatån, slog de sig först ner i den södra delen ⁷⁾.

Fysiskt sett är Nandi en blandning av fem olika folkslag, nämligen 1) Nilnegern 2) Masai 3) Bantu 4) Pygméelement, antagligen förenat med Bushmännen i Sydafrika och 5) Galla ⁸⁾. Bolton anser att Nandi är av bantublod korsat med en ras från Egypten, troligen Automoli ⁹⁾. Antalet Nandi har alltid beräknats ligga vid omkring 50 000 personer, vilket stämde vid en folkräkning år 1945 ¹⁰⁾.

Nandi är först och främst boskapsskötare. Hela deras liv

circulerar kring boskapen¹¹⁾, men de var antagligen från allra första början en jägarstam. Numera har de övergått till jordbruk i stor omfattning och de odlar framför allt eleusine korn och hirs¹²⁾.

Fastän de bara delvis är nomader numera, så har de ändå inte byggt upp vare sig byar eller städer. De bor i stället i hyddor, spridda över ett större område¹³⁾.

1) Uppgiften $34^{\circ} 5' \text{ Ö}$ (helt orimlig), som finns upptagen i Huntingford I, måste vara ett feltryck. Jämför kartorna i Hollis och Huntingford III. På dessa båda kartor ser man tydligt gränsen vid $34^{\circ} 50' \text{ Ö}$.

2) Huntingford I sid 1

3) Hollis sid 1

4) Seligman sid 102

5) Huntingford I sid 1

6) Huntingford II sid 5

7) Huntingford II sid 6

8) Johnston volym II sid 857

9) Bolton sid 16

10) Huntingford I sid 2-3

11) Huntingford I sid 3

12) Hollis sid 17-18

13) Eliot: Förtal till Hollis sid XVIII

Struktur, exogamiregler och incest

Nandistammen är indelad i femton geografiska grupper. Varje grupp har ett eget styrande råd som kallas Kirwagetap-Boriet och varje råd har en president. Rådet är först och främst ett krigsråd och består av kaptenerna i de olika krigargrupperna. Byar förekommer som sagt inte, och varje område är indelat i Korets. Varje Koret har sitt eget familjetråd, som kallas Kokwet. Detta träd är mötesplats för alla medlemmar inom dess Koret. Varje familjetråd har en åldersman, som kallas Boyot.¹⁾

Männen hos Nandi indelas i pojkar, krigare och äldre män. Kvinnorna delas upp i flickor och gifta kvinnor. Alla som omskärs samtidigt tillhör samma åldersgrupp. Männerna är uppdelade i sju åldersgrupper, vilket ger en ungefärlig ålder på 53 år för de äldsta männen.²⁾

Äktenskapet är patrilocalt. Brudparet bor de första dagarna i brudgummens fars hydda, sedan flyttar de in i en egen, inte alltför långt från faderns. Barnen tillhör moderns mans klan.³⁾

Nandi tillämpar klanexogami⁴⁾ och varje klan har ett eller ibland flera totem. När mer än ett totem förekommer inom en klan får en man gifta sig med en kvinna av samma klan, endast under förutsättning att totemen skiljer dem åt.⁵⁾ Vissa klaner får inte gifta sig med varandra alls på grund av att dessa äktenskap av tradition anses bli sterila. Orsaken till detta vet man inte, men så mycket vet man, att den inte är totemistisk.⁶⁾ En man är även förbjuden att gifta sig med en dotter till en annan man inom sin egen åldersgrupp.⁷⁾ Likaledes är äktenskap med en medlem inom ens egen släktskapsgrupp (tillet) förbjudet.⁸⁾

Man ser på incestbrottet med skräck. Det händer ändå ibland att det inträffar. Äktenskap inom tillet är praktiskt taget omöjligt på grund av den publicitet som förhandlingarna om brudpriset för med sig. Ingen far kan därför erkänna ett incestäktenskap.⁹⁾

Straffet för incest kallas injoket. Bestraffningen utförs av kvinnorna. Mannen blir pryglad, hans hus och egendom förstörs och en del av hans boskap tas i beslag.¹⁰⁾

Ett barn som föds i ett incestförhållande dödas vid födseln.¹¹⁾

- 1) Hemsted sid 3-4
- 2) Hollis sid 11-12
- 3) Snell sid 26
- 4) Huntingford I sid 20
- 5) Huntingford I sid 21
- 6) Hollis sid 61
- 7) Snell sid 14
- 8) Hollis sid 6
- 9) Huntingford I sid 105
- 10) Hollis sid 76
- 11) Snell sid 33

Hyddor

Varje familj har tre slags hyddor, 1) Kööt eller Kaita 2) Sigiroino 3) Kaptich. Kööt är familjehyddan och i den bor mannen, hustrun och de yngre barnen, ibland även farmodern. Om mannen har mer än en hustru bor var och en av dem i sin egen hydda, ofta långt från varandra.¹⁾ Kööthyddan är cirkelrund och består av två rum. Det ena rummet bebos av familjen och några getter, det andra av får, kalvar och de övriga getterna. Rummen skiljs åt av en vägg och

det finns en smal dörr mellan rummen. Båda rummen har dessutom dörrar ut i det fria.²⁾

Sigiroido bebos av unga ogifta söner. Den ligger vanligen nära familjehyddan och är mindre än Kööt.

Kaptich är boskapskraalhyddan. Den är i regel belägen vid gräsmarkerna långt från familjehyddan. I denna hydda, som kan vara gemensam för flera familjer bor krigare och unga flickor.³⁾ Fastän dessa bor fritt tillsammans, så är omkring 75% av alla flickor fortfarande oskulder vid äktenskapet.⁴⁾

- 1) Hemsted sid 4-5
- 2) Hollis sid 13
- 3) Hemsted sid 5
- 4) Orchardson sid 22

Föräktenskapliga förbindelser

Nandi har inget speciellt gottgörande för otillåtna föräktenskapliga förbindelser. Det hela sägs biläggas genom direkta förhandlingar parterna emellan.¹⁾ Om till exempel en krigare gör en oinitierad flicka havande, måste han slakta en ox när barnet föds. Barnet dödas omedelbart vid födseln. Han behåller huvudet på oxen själv, medan resten överlämnas till flickans far. Man ser på flickan med förakt under hela hennes livstid. Hon kan till exempel aldrig titta in i en spannmålshyddan av rädsla att förstöra säden.²⁾ Förförelse av en oinitierad flicka anses inte vara orätt, om förförelsen inte leder till graviditet.³⁾

- 1) Evans-Pritchard sid 256
- 2) Hollis sid 76
- 3) Snell sid 31

Arrangerande av äktenskap

Hos Nandi arrangeras det första äktenskapet mellan en man och en kvinna av föräldrarna. Initiativet tas av brudgummens far. En man med giftasvuxna döttrar måste alltså vänta tills han får ett anbud för någon av döttrarna. Fastän brudgummens far bestämmer, så kan en ung man mycket väl be sin far skaffa honom en hustru. Han kan nämna en speciell flicka som han är intresserad av. Om familjerna inte ligger i fejd med varandra så uppfylls i regel sonens önskan. Brudens far har emellertid sin fulla rätt att avvisa erbjudandet.

Polygami förekommer. Om fadern är död arrangeras det andra äktenskapet av mannen själv tillsammans med den första hustrun och en eller två äldermän.¹⁾ Det är vanligt med två hustrur, men knappast någon har mer än tre stycken.²⁾

1) Snell sid 20

2) Snell sid 21

Ålder för omskärelse och äktenskap

Den manliga partens ålder vid äktenskapets ingående är omkring 25 år.¹⁾ Huntingford har gjort upp en tabell, som utvisar variationer mellan 24 och 32 år.²⁾ Omskärelse äger rum vart tolfte till femtonde år. Lägsta omskärelseåldern är 13 år,³⁾ vanligen sker det vid 15 - 21 års ålder. Av detta förstår man att brudgummen nyligen kan ha blivit omskuren vid äktenskapets ingående, lika väl som nästan tio år tidigare.⁴⁾

Den kvinnliga omskärelsen sker mer oregelbundet än den manliga.⁵⁾ Den äger rum varje år från en månad efter

regnperiodens början (mars) fram till september. En flicka kan aldrig giftas bort före omskärelsen. Som brud skall hon vara mellan 15 och 20 år, hon skall ha omskurits 2 - 3 år tidigare och tillbringat mellantiden i strikt tillbakadragenhet. Flickorna i en familj giftes i allmänhet bort i åldersföljd.

Ogifta män är inte ovanligt. Om en mans far inte kan uppbringa tillräckligt med boskap till brudpriset, så går i allmänhet inte flickans far med på äktenskap. Ogifta kvinnor är otänkbart, utom i fall av sinnessjukdom och sexuell missformning. 6)

- 1) Snell sid 19
- 2) Huntingford I sid 67
- 3) Snell sid 19
- 4) Huntingford I sid 67
- 5) Huntingford I sid 57
- 6) Snell sid 19-20

Äktenskapsförhandlingar

Äktenskapsförhandlingarna börjar med att brudgummens föräldrar går till hyddan, där föräldrarna till den blivande bruden bor, en morgon då månen är ny. Vanligen i maj eller juni. Denna resa kallas Koito. Då de kommer till hyddan går de fram till den bakre dörren och går in där. De går alltså in i rummet där djuren håller till. Då ägaren till hyddan ser dem därinne går han in dit och hör efter vad de vill. Han ber dem därvid då vanligtvis att komma tillbaka följande dag. Detta för att få betänketid. Då föräldrarna till brudgummen påföljande dag kommer tillbaka, är den första frågan som brudens far ställer denna: Tiony - ngwang ko ne? (Vilken klan tillhör ni?). Detta är en viktig

fråga på grund av förbudet mot äktenskap mellan vissa klaner. Om inget hinder föreligger för äktenskap, så börjar vid detta tillfälle förhandlingarna om brudpriset. Sedan detta bestämts får brudgummens föräldrar smör eller fett, som de smetar in i ansiktet, på benen och på kroppen. När de återvänder hem förstår alla, som ser deras nersmorda kroppar, att förhandlingarna lyckats.¹⁾

1) Hollis sid 60-61

Brudpriset

Verbet som används för givande och mottagande av brudpriset på nandi kan översättas med "betala" eller "giva", inte med "köpa" eller "sälja".¹⁾ Betalningen av brudpriset hos Nandi innebär alltså inte att mannen köper sin hustru. Hon är nämligen inte alls hans egendom.²⁾ Det hela är en ekonomisk transaktion genom vilken boskap överförs från brudgummens far till brudens far och förblir dennes egendom.³⁾ Brudpriset är både en garanti och en compensation. Det betalas till brudens far för något mottaget. Det är alltså i första hand en betalning, i andra hand en garanti för äktenskapets stabilitet.⁴⁾

Brudens far bestämmer brudpriset storlek, som kan variera något från klan till klan. Här är några uppgifter om storleken:

- 1 tjur, 1 ko, 10 getter (Hollis sid 61)
- 1 tjur, 1 ko, 2-6 getter (Hemsted sid 11)
- 1tjur, 4 kor, 5 getter (före 1909) (Huntingford III sid 52)
- 1 tjur, 1 ko, 10 getter (efter 1909) (Huntingford III sid 52)
- 1 tjur, 1(2) kor, 5 getter (nu= 1932) (Huntingford III sid 52)
- 1 oxe, 1 ko, 3 får och/eller getter (Snell sid 22)
- 1 hönsfågel, 1 ko, 4 getter (Johnston sid 878)

Brudpriset varierar inte mellan jungfrur och icke-jungfrur, inte heller för en flicka som fött ett barn före äktenskapet. Men om en flicka blivit havande före initiationen, kan hon aldrig bli en mans första hustru.⁵⁾

Man börjar inte betala brudpriset förrän 5 - 6 dagar efter äktenskapets fullbordande⁶⁾ och då vanligen med bara ett djur.⁷⁾ Allt måste dock betalas, även om mannen dör innan han fullbordat betalningen. I sådana fall övergår förpliktelsen på hans söner eller släktingar.⁸⁾

Den ko som ingår i brudpriset kallas Chemwai. Oftast reserverar fadern djuret för sonen under sin livstid, så att detta kan användas vid köpet av hustru. Om fadern till brudgummen är en rik man kommer kon att gå till brudens familj för alltid. Om mannen däremot är fattig, arrangeras det så att vissa kalvar återgår till brudgummens familj.⁹⁾

Om en man inte kan betala någon del av brudpriset, samtycker i regel inte flickans far till äktenskapet. En fattig man kan emellertid göra följande: han kan, bakom dörren till hyddan där flickan bor, lämna en båge, en pil, en speciell kalebass med mjölk, en kvist av sinendetbusken. Han talar där efter om för en vän vad han gjort och denne talar i sin tur om det för flickans far. Om mannen inte tillhör någon förbjuden klan och inte är sjuklig, accepterar fadern vanligen denna åtbörd, återlämnar sakerna och fyller åter kalebassen med färsk mjölk. Bågen, som mannen lämnat, är en symbol för mannens föresats att betala brudpriset. Efter detta kan äktenskap ingås, men brudgummen är tvingad att ge brudens far åtminstone ett hondjur så snart som

möjligt.

Om ett hondjur, som överlämnats som brudpris, dör utan avkomma, måste svärsonen i allmänhet ersätta detta djur med ett nytt hondjur.¹⁰⁾

- 1) Huntingford III sid 51
- 2) Huntingford III sid 52
- 3) Huntingford III sid 53
- 4) Huntingford III sid 54
- 5) Snell sid 22-23
- 6) Hemsted sid 11
- 7) Snell sid 23
- 8) Huntingford III sid 52
- 9) Hemsted sid 15
- 10) Snell sid 23-24

Äktenskapscermonien

Båda familjerna förbereder nu bröllopfesten. Brudgummens släktingar anställer en pojke som kallas mistōat (herde) och en flicka som kallas cheplakwet (sköterska). Brudens släktingar anställer två moterēnik (gudmödrar). Dessa fyra personer, som skall hjälpa till med förberedelserna för bröllopet, tillbringar all sin tid i getternas rum, i hyddan där flickans föräldrar bor. De får även sin mat där. Flickan kläs i bröllopsdräkt och går in i faderns hydda genom den främre dörren. Hon måste tvingas in i det bakre rummet. Fadern är tvungen att lova henne en ko innan hon samtycker till att gå in dit.

Det dröjer någon tid innan bruden överlämnas till brudgummens släkt. När hon skall överlämnas har hon med sig en del hushållsartiklar, som är fastbundna på hennes rygg. Hon och hennes följe beger sig till hyddan där

brudgummens far bor. Vid framkomsten går pojken (mistöat) och en av gudmödrarna in genom den bakre dörren. Flickan (cheplakwet) och den andra gudmodern stannar utanför tillsammans med bruden. Bruden följer inte efter förrän svärföräldrarna mutat henne med en ko och en get. Brudgummen befinner sig hela tiden i det bakre rummet i föräldrarnas hydda. När alla kommit in i hyddan sätter de sig. Dock inte bruden, som vägrar att göra det. Svärfadern måste först lova henne ännu en ko innan hon sätter sig. Därefter lägger hon ifrån sig alla hushållsartiklarna.¹⁾

Bröllopscermonien hålls under uppsikt av en speciell älderman.²⁾ Enligt Hemsted utförs cermonien av en präst som kallas Moteriot.³⁾ Brudgummens far har iordningställt en speciell öldryck, runt vilken hela cermonien cirkulerar. Festen varar så många dagar som man har råd med. En av de viktigaste riterna består i att placera en bunt segutetgräs på marken. Brudparet ställer sig på bunten och brudgummen binder en del av gräset runt brudens vrist och hon en del runt hans. I osh med denna rit fullbordas det lagliga äktenskapet. Hela bröllopscermonien hålls i det bakre rummet.⁴⁾

1) Hollis sid 61-62

2) Snell sid 25

3) Hemsted sid 11

4) Snell sid 25-26

Barnafödande

En gift kvinna måste iakta moderstrohet, acceptera mannens auktoritet och ge honom avkomma. Barnen tillhör som sagt moderns lagliga mans klan. Om en kvinna får ett barn med någon annan än sin man, får barnet alltså

namm efter kvinnans man och kommer även att tillhöra hennes klan.

I de fall då en flicka både blir havande och föder barnet under sin tillbakadragenhet som initierad, tas barnet om hand av en ofruktsam kvinna. Barnet kommer då att tillhöra fostermoderns mans klan och den biologiska modern har ingen rätt till barnet.

Om en flicka blir havande och får barn före initiationen dödas barnet omedelbart vid födseln genom rökförgiftning eller strypning. Detta för att hindra att förfadersanden kommer in i barnet i och med barnets första skrik. Om barnet dödas före det första skriket anses det aldrig ha levat. Man tror att det är anden hos en nära anhörig som inkarneras i barnet. Därför är det mycket viktigt för en man att få barn, för att föra förfadersandarna vidare.¹⁾

Om ett barn föds dött eller dör några dagar gammalt går dess ande tillbaka till andelandet och väntar där. Anden kallas sedan tillbaka av någon mor som skall ha barn på nytt. När anden fötts på nytt, tror man att barnet får samma personlighet som anden hade under sitt första liv.²⁾

1) Snell sid 26-27

2) Huntingford I sid 144

Äktenskap mellan två kvinnor (Kelal matab orenwa)

Om en man dör utan att ha någon son, kan hans änka gifta sig med en ung flicka för att skaffa den döde en arvinge. Denna sed kallas hos Nandi för 'kelal matab orenwa' (= återuppliva elden).¹⁾

Änkan betalar som brudpris i detta äktenskap boskapen som hon fått vid sina döttrars äktenskap.

Huvudcermonien består i att änkans och flickans huvuden stöts mot varandra, för att få dem eniga. Från och med denna tidpunkt anses de vara man och hustru och bor ihop i samma hydda.

'Mannen' har alla 'manliga' rättigheter över hustrun och kan få hustrun att arbeta för sig.²⁾ Hustrun får vara tillsammans med flera män och alla barn som hon får är 'mannens' egendom.³⁾ När en son fötts uppkallas han efter änkans före detta man och behandlas lagligen som dennes son. Om ingen son föds, behåller änkan sin före detta mans egendom tills hon dör, då denna tillfaller hans klan.⁴⁾

- 1) Snell sid 28
- 2) Hemsted sid 11
- 3) Huntingford IV sid 434
- 4) Snell sid 28

Barnäktenskap

Äktenskap med omogna flickor kan förekomma till exempel om flickans far är mycket gammal och fattig och kan väntas dö långt innan dottern blivit fullvuxen. Genom att skaffa henne en man får fadern boskap och ökar därmed sin hjord. Detta ger honom kapital, som han ju måste ha för att kunna betala sina söners brudpris. Männen i dessa äktenskap med omogna flickor har redan en hustru och barnhustru sammanbor inte med honom förrän hon är tillräckligt gammal.¹⁾

- 1) Huntingford III sid 52

Annulerande av äktenskap

Ett äktenskap som ingåtts utan föräldrarnas samtycke, till exempel då parterna har rymt, kan annulleras. Äktenskapet kan även annulleras om kvinnan är steril och paret inte tagit hand om något adoptivbarn. Sterilitet hos mannen är däremot inte en tillräcklig orsak för annullerande. Mannen kan i sådana fall acceptera att hustrun får barn med någon annan man.

Paret anklagas inför kokwetåldermännen och föreningen blir förklarad ogiltig av dessa.¹⁾

1) Snell sid 28

Skilsmässa

Skilsmässa äger rum om kvinnan både är ofruktsam och 'en dålig kvinna'. 'En dålig kvinna' anses hon vara om hon är olydig, lat, försummar sitt arbete, vägrar att sammanbo, försummar sina barn eller bryter sexlagarna.¹⁾

Förförelse av en gift kvinna är ett brott mot mannen, inte mot kvinnan själv. En manlig syndare, som fångas under utövning, kan dödas av kvinnans man. Om han döds av denna orsak så måste klanen betala blodspengar till den avlidnes klan. Första gången otrohet uppdagas straffar mannen i regel hustrun genom att slå henne. Hennes föräldrar måste ge honom en gåva, till exempel en ko, som försoning och ursäkt för dotterns uppförande. Upprepad otrohet leder i allmänhet till skilsmässa eller separation.²⁾

Mannen kan inte kräva tillbaka brudpriset om han inte finner en ny man åt hustrun. Båda parterna har däref-

ter frihet att gifta om sig. Hustrun är tvungen att gifta sig med den man som hennes före detta man utsett åt henne. Han själv kan gifta sig med vem han vill.

Angående äganderätten till hustrun och eventuella barn, som föds i det nya äktenskapet, råder skilda meningar. En del anser att den nye mannen, om han betalar brudpriset, får fulla rättigheter till hustrun, både in genetricem och in uxorem. Andra däremot, hävdar att den förste mannen kan göra det nya äktenskapet ogiltigt, genom att ta tillbaka skilsmässan. Detta gör han på så sätt att han betalar brudpriset ännu en gång. I detta fall kommer eventuella barn i det andra äktenskapet att tillhöra den förste mannen och hans klan.³⁾

1) Huntingford III sid 53

2) Snell sid 31-32

3) Snell sid 29-30

Separation

Så fort ett barn fötts i äktenskapet kan aldrig skilsmässa eller annullerande komma i fråga. Makarna kan i stället separera och leva skilda åt resten av sitt liv. Det äldsta barnet stannar då hos fadern och det andra i ordningen hos modern.¹⁾ Det finns ingen uppgift om vem som tar hand om de övriga barnen.

Enligt Huntingford blir kvinnor, som separerat, ofta professionella prostituerade.²⁾

En kvinna har ingen rätt att begära separation från sin man.

Cermonien vid separation går till på följande sätt:

skälken av en planta, som kallas kuserwet, fylls med fin jord. Båda makarna griper tag i den och splittrar den, samtidigt som de säger varandras namn. Detta skall göras under uppsikt av kokwetåldermän. I och med detta anses de ha separerat.³⁾

- 1) Hollis sid 69
- 2) Huntingford III sid 53
- 3) Snell sid 29

Änkor

När en man dör måste änkan sörja ett år efteråt och inte bära några prydnader. Ingen krigare får besöka henne i hyddan, för änkan anses vara oren innan sorgeåret gått ut.¹⁾

En änka får aldrig gifta om sig. En man i den avlidnes familj ärver henne, vanligen mannens näst äldre eller näst yngre bror.²⁾ Denne får rätt in uxorem till änkan. Om något barn föds i förhållandet mellan dem, anses det vara den döde mannens avkomma.

En änka kan även återvända hem till sina föräldrar, i de fall då de fortfarande lever.³⁾ Änkor och söner bor också ofta ihop i samma hydda och änkor tar gärna sina söners namn.⁴⁾

När mannen dör uppdelas hans egendom. Hans änka får sin del, som förblir hennes egendom ända tills hon dör.⁵⁾

- 1) Hollis sid 71-72
- 2) Hollis sid 73
- 3) Snell sid 34

- 4) Hemsted sid 5
- 5) Hemsted sid 15

Avslutning

I avslutningen tar jag upp några av de riter och förhållanden, som har förändrats hos Nandi under de senaste åren.

Föräktenskapliga förbindelser

Gemensamma sovrum för ogifta flickor och krigare i Kaptichhyddan har ersatts med skilda hyddor. Segregationen uppmuntras bland pojkar och flickor i skolorna, där de har skilda byggnader.¹⁾

Ålder för omskärelse och äktenskap

Omskärelsen har förlorat något av sin gamla sociologiska betydelse, bland annat på grund av kristendomens inflytande och den nya skolgången. Den äger numera inte rum så regelbundet som förr. Vanligaste tiden är i december, då skolbarnen är fria från skolan. Operationen vid omskärelsen anses fortfarande vara det viktigaste beviset på manligt status, och en förutsättning för att kunna gifta sig. Läskunniga flickor vägrar ofta att gå igenom omskärelsen, då de i skolan fått kunskap om att den kan orsaka sterilitet.²⁾

Mannen gifter sig vid samma ålder som tidigare,³⁾ medan läskunniga flickor knappast gifter sig förrän de fyllt tjugo år. Icke läskunniga flickor däremot, gifter sig fortfarande i 15-årsåldern.

Äktenskapet

Föräldrarnas samtycke fordras fortfarande för äktenskap och vad klanen anser spelar stor roll.

Äktenskap utom stammen sker vid fler tillfällen numera. Några av orsakerna till detta är skolorna, missionen och arbete utanför Nandireservatet.⁴⁾

Tendensen till monogami är typisk för en stam som tidigare inte praktiserat alltför stark polygami. Missionsinflytande och ekonomisk nödvändighet är de viktigaste orsakerna till monogamins införande.

Brudpriset

Brudpriset har fortfarande en stor betydelse och Nandi följer i stort sina gamla regler beträffande givandet och mottagandet av brudpriset. Det har emellertid en tendens att minska i storlek.⁵⁾

Äktenskapscermonien

Protestantiska missionsflickor gifter sig enligt den protestantiska ritualen. Romerskt katolska först enligt den inhemska och sedan enligt den katolska. Majoriteten gifter sig fortfarande uteslutande med bara den ursprungliga ritualen.⁹⁾

Barnafödande

Barn, som föds av ogifta mödrar, adopteras av fosterföräldrar, i stället för att dödas.⁶⁾

Bland läskunniga försvinner alltmer den gamla tron att

andarna, från en avliden anhörig, inkarneras i det nyfödda barnet.⁷⁾

Annulerande

Om ett äktenskap ingåtts utan föräldrarnas samtycke, kan det fortfarande annulleras. Man håller emellertid inte så hårt på denna regel utanför reservatet, och på platser där familjer och släktingar splittrats.⁸⁾

Skilsmässa

Ett par fall har förekommit där kvinnan begärt skilsmässa från sin man. I båda fallen fick hon det, så bestämmelserna har lättat något. Fortfarande kan emellertid inte skilsmässa äga rum om något barn fötts i äktenskapet.

Otrohet har klassificerats som ett halv - kriminellt brott, och straffas enligt den afrikanska domstolens förordning för 1951.⁹⁾

Änkor

Änkor, som gift sig med den kristna ritualen, får ta hand om de mindre barnen, då mannen dör. Detta endast under förutsättning att hon förblir kristen.¹⁰⁾

- Snell 1) sid 102-103
 2) sid 99-100
 3) sid 99
 4) sid 102
 5) sid 103
 6) sid 104

- Snell 7) sid 105
- 8) sid 101
- 9) sid 106
- 10) sid 107

Tendenserna till förändringar hos Nandi följer i stort det som sker i övriga Kenya och i hela Afrika. Inflytandet från Europa och vita bosatta är stort, även efter frigörelsen från Storbritannien år 1963.

Litteratur

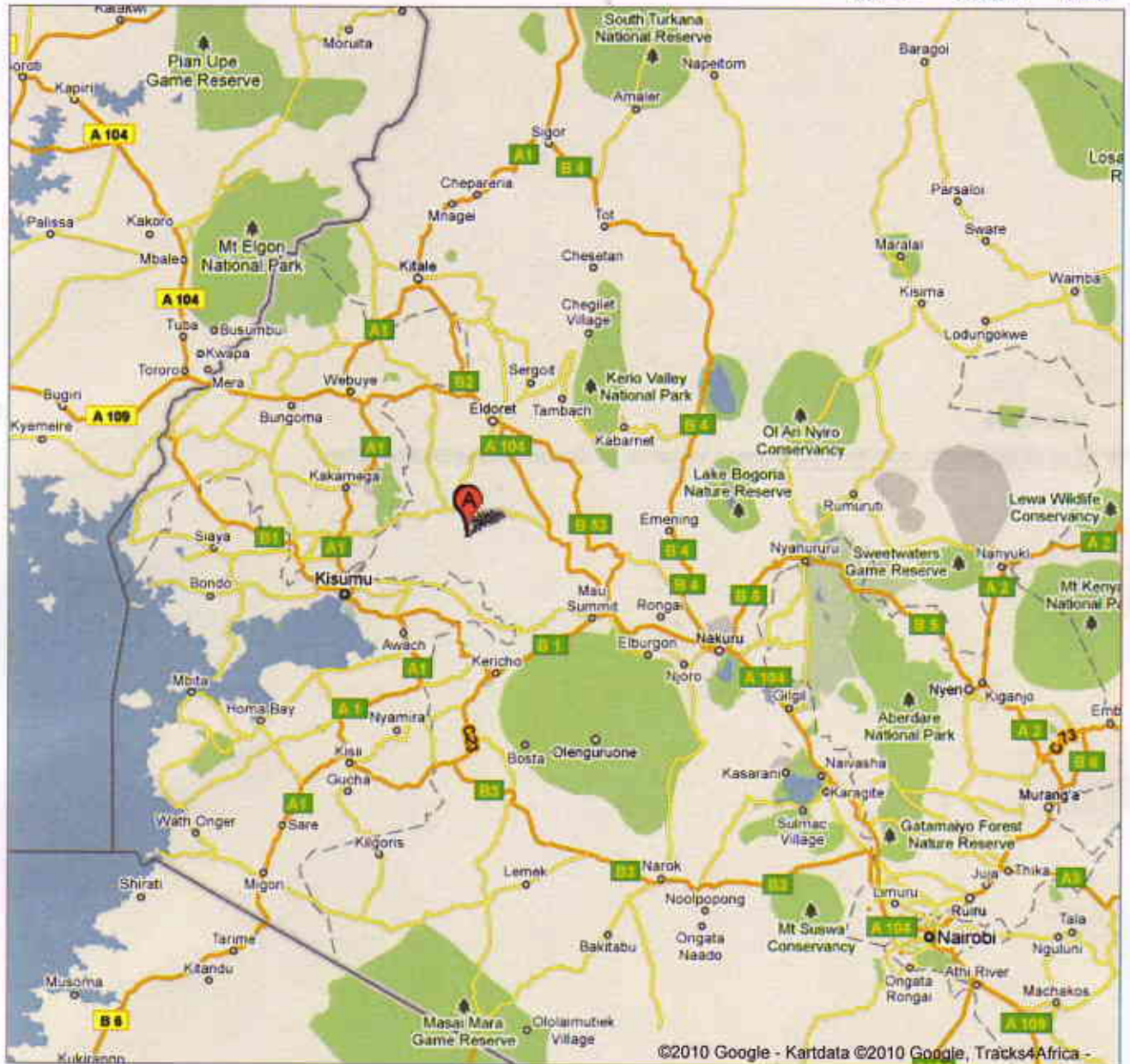
- Bolton, C. L. On the origin of various tribes of
Kenya and Uganda other than Bantu.
The Journal of the East Africa and
Uganda Natural History Society.
Nairobi 1927
- Evans - Pritchard, The Political Structure of the Nandi-
E. E. speaking Peoples of Kenya.
Africa
London 1940
- Hemsted, Charles The tribal organisation of the Nandi.
JEAUNHS
Nairobi 1923
- Hollis, A. C. The Nandi, their Language and Folk-
lore.
Oxford 1909
- Huntingford, I The Nandi of Kenya, tribal Control in
G. W. B. a pastoral Society.
London 1953
- II Remarks upon the History of the Nandi
 till 1850.
 JEAUNHS
 Nairobi 1927
- III The Significance of Bride - Price,
 with special reference to the Nandi.
 JEAUNHS
 Nairobi 1932
- IV Miscellaneous Records relating to the
 Nandi and Kony Tribes.
 The Journal of the Royal Anthropolo-
 gical Institute of Great Britain and
 Ireland.
 London 1927

- Johnston, Harry The Uganda Protectorate, volym II.
London 1902
- Orchardson, I. Q. Origin of the Masai.
Ett brev till JEAUNHS
Nairobi 1927
- Seligman, C. G. Races of Africa.
London 1966
- Snell, G. S. Nandi customary law.
London 1954

[Vägbeskrivning](#) [Mina kartor](#)

[Skriv ut](#) [Skicka](#) [Länk](#)

Nandi människor

Från Wikipedia, den fria encyklopedin

Den **Nandi** är en kenyansk etnisk grupp eller stam som bor i fjällområdet av Nandi Hills i Rift Valley-provinsen . De utgör den näst folkrikaste undergrupp av Kalenjin . Den Nandi bor i Nandi län Uasin-Gishu län, Trans-Nzoia län, Nakuru län och delar av Narok län. Innan brittiska koloniseringen var de stillasittande boskap-herdar, ibland också öva jordbruket. Deras bosättningar var mer eller mindre jämnt fördelade i stället för att grupperas i byarna. Liksom andra nilotiska folk, de var noterades krigare. Dom tränar traditionellt omskärelse av båda könen, även om kvinnlig omskärelse är snabb bleknar som en ritual för invigning i vuxenlivet. Pojkars omskärelse festivaler ägde rum ungefär var sju och ett halvt år, och pojkar omskärs samtidigt anses tillhöra samma ålder som (kallas *ibinda*, *PL ibinweek*). som nilotiska grupper, dessa andra ålder uppsättningar namngavs från ett begränsat fast cykel. Varje ålder som är vidare indelade i en delmängd (*siritieet*, *pl. Siritioik*). Ungefär fyra år efter den här festivalen, den tidigare generationen lämnade officiellt över försvaret av landet till de nyligen omskurna ungdomar. Flickors omskärelse, excising den klitoris , ägde rum i förberedelse för äktenskap.

Tre Nandi krigare, datum okänt

Innehåll

- 1 Klaner (Oreet)
- 2 Ålder-set (Ibinda)
 - 2,1 Ålder delmängd (siritiet)
- 3 Religion
- 4 Social organisation
 - 4,1 Nandi större bororiosiek
 - 4,2 Nandi mindre bororiosiek
- 5 Det Nandi idrottare
- 6 Nandi Akademiker
- 7 Nandi Politiker
- 8 Samhälle och kultur
- 9 Se även
- 10 Bibliografi
- 11 Externa länkar

Klaner (Oreet)

De Nandi folk har totems eller oreet varje identifieras med ett "djur" eller tiondo, som ingen klan medlem kunde äta. Identifieringen av Oreet bidragit till att förhindra inavel eftersom äktenskap inom Oreet var i stort sett inte tillåtet. Fler detaljer finns publicerade på Matelong Family Web ([http://translate.googleusercontent.com/translate_c?](http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://en.wikipedi...)

hl=sv&sl=en&u=http://www.matelong.org/index.php%3Foption%3Dcom_content%26view%3Darticle%26id%3D37:oratinwekab-nandi-clans-s-c-cheison%26catid%3D32:the-clans%26Itemid%3D66&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhBb5bJWj9dCyng-ra3Zx_h_qSBxQ) . Clan symboler (tiondo) sträcker sig från fåglar, vilda djur, groda och orm för bin. Även om solen inte är ett djur, "hon" har oreet och kallas "tiondo" i samma mening som ett lejon. Det påstås att Kong'ony (crested kran) var det första djuret tilldelats en familj. Därför Moi (Kong'ony) betraktas som "ledare" och i barnets berättelser detta visas som en källa till barn i en familj. The Jackal (Kimageet, oreet av Tungo, korap oor) påstås ha varit den sista tiondo som skall fördelas och kommer tillsammans med flera bestämmelser i onåd (skenbart för att dölja det faktum att det var den sista). Därför, även om Nandi påståendet "Cheptaab oreet ålder ne Wendi oreet ålder" bokstavligen "en dotter från en klan går till en annan klan och hör hemma i den nya klanen", att betyda en kvinna inte har någon klan, är Tungo flickorna få behålla deras klan identitet.

- Kipkenda Maimi

- Segemiat (bi)

- Kiboiis

- Lelwoot
 - Solopchoot (coackroach)

- Mooi

- Kong'oony (Crested Crane)
 - Soeet (Buffalo)
 - Kergeng, Cheptirkichet (Antelope)
 - Kipkamoriet
 - Kogos, Chepkogosiot (Bussard)

- Kipsirgoi

- Toreet (palee kut ak kutung)

- Kipamui

- Kergeng (Antelope)

- Sogoom

- Chepsirereet (Eagle)

- Talai

- Ng'etuny, Lion (Kuutwo, Talai Orkoi)
 - Ng'etuny, Lion (Talai Nandi)

- Kipoongoi (che kwees tibiik)

- Taiyweet

- Kibiegen (KAP rätta Setio låt)

- Moseet (Monkey)
 - Muriat (rätta)

- Kipaa (Körös)
 - Ndareet (Snake)
 - Tisiet (Baboon)
- Toiyoi (moriso)
 - Ropta (regn)
 - Birechik (Safari Ants)
- Kap Oiit
 - Beliot, kiramkeel koe mooi (Elephant)
 - Kipleng'wet (kanin)
- Kipasüiso (Kap koluu)
 - Asista (Sun)
- Kuchwa
 - Mororochet (groda)
- Tungo (korap oor)
 - Kimageetiet (Jackal)
- Kiptabkei
 - Chereret (grön markatta)

Ålder-set (Ibinda)

Den Nandi social organisation runt om i ålder-set, eller ibinda. Det finns sju ålder-uppsättningar (ibinwek) som är roterande, vilket innebär slutet av en ageset nya medlemmar i den generationen föds. Ordern är ungefär som anges nedan. Bland de andra Kalenjin folk, en så kallad åldersrelaterad uppsättning Korongoro föreligger. Men bland Nandi är detta ageset utdöd. Legenderna säger att medlemmarna i denna ibinda utplånades i krig. Av rädsla för en upprepning har gemenskapen beslutat att gå i pension den ålder-set. Ibinda gavs ut vid initiering och genom enkla arrangemang borde det finnas en ibinda mellan en far och en son. Till exempel kan en Maina avla inte en Chumo. Den Nandi anser inte en kvinna att ha en ageset, varför hon kan gifta sig med någon ageset utom den där hennes far tillhör. Den Nandi säger "ma tinyei ibin Gorgo" som betyder en kvinna inte har någon ageset.

- Maina
- Chumo
- Sawe
- Kipkoimet
- Korongoro (inte i Nandi)
- Kaplelach
- Kipnyigei
- Nyongi
- Maina

Ålder delmängd (siritiet)

I varje ålder som var invigda sammanslagna i siritiet eller vad som kan förstås som en "team". Det finns fyra "team" eller siritioik i en ålders-set (ibinda), nämligen:

- Chongin
- Kiptaito
- Tetagaat (bokstavligen kons hals)
- Kiptoinik (bokstavligen unga kalvar)

Religion

De dyrkade traditionellt en högsta gudom, *Asis* (bokstavligen "Sun"), liksom vörda andar förfäder. Deras land är indelat i sex "län" (*Emet*): Wareng i norr, Mosop i öster, Soiin / Pelkut i söder, Aldai och Chesumei i väster, och Em-Gwen i centrum. Den Orkoiyot eller medicin man, var traditionellt erkänd som en övergripande ledare. Det Orgoiyot ledde inte bara i andliga frågor men även under krig, som visade sig under kriget mellan det brittiska kolonialister bygga järnvägen och Nandi krigare. Ledaren på den tiden var Koitalel Arap Samoei som dödades av Richard Meinertzhagen, en brittisk soldat. I pre-kolonialtiden hade de också ett skräckinjagande rykte som krigare, arabiska slavhandlare och elfenbenhandlare tog hand för att undvika området, och de få som vågade försöket att korsa den dödades.

Social organisation

De Nandi har haft en väl strukturerad "politisk" systemet kretsar kring vad som kan hänvisas till vid Nandi Bororiet. Inga andra Kalenjin gemenskap organiserade sig i Bororiet (pl. *bororiosiek*) systemet. Den Nandi politiska livet beordrades omkring "bororiet" som är distictly skiljer sig från oreet (klan) men är troligen en utökad form av avancerade ordning "kokwet" eller by system. Som nämnts tidigare, var personer av samma oreet inte nödvändigtvis begränsas till en bororiet. Men vissa familjer rekommenderas, kanske för att undvika återkommande katastrofer, inte bo i vissa bororiet. Ett typexempel är det mångåriga förbudet mot Kap Matelong (och alla Kipkenda?) Från bebor Chesumei som befolkas av den relativt obskyra men konservativ bororiosiek av Cheptol, Kapno och Tibingot.

Den Nandi bororiet kan tas som en "primitiv" (inte avsett att förolämpa, utan enbart i brist på bättre ord) modell för multipartyism. För det var i stort sett runt en s bororiet att förargliga, bethrotals och circumcission ceremoni närvaro grundar sig på. Det kan låta främmande för läsaren att konkurrensen mellan bororiosiek var mer intensiv än bland oratinwek. Det förefaller därför att med tillkomsten av kristendomen och den därav tänkte att vad som traditionellt var bakåt, blev försvinnande bororiet oundviklig. Den senaste tidens upprepade utbrott av Nandi nationalismen har aktualiserat den sociala lärosatser och sociokulturella och politiska organisatoriska skikt. Bland dessa finns insikten om att den nuvarande nivån på självgodhet, lättja och fotgängare attityd till livet som råder bland ungdomar har inspirerats av en brist på befästa sociala identiteter som bororiet systemet. Var bororiet då en form av ett politiskt system? Därför skulle vi säkert om än utan att provocera en känsla av omotiverade stolthet, säga att bororiosiek var faktiskt ett system som liknar dagens moderna flerpartisystem?

Människor kunde och fortfarande ändra bororiet, på grund av migration, utan att nödvändigtvis ändra deras oreet. Det är där jag anser bororiet som en form av ett politiskt parti. Till exempel, om en familj bodde i en bororiet men förföljdes av repetitiva dödsfall som pekade på en förbannelse, en ceremoni som påminner om "Kap Kiyai" utfördes för att göra det möjligt för familjen att ändra sina bororiet med "korsa en flod" i samband med "ma yaitoos miat Aino", vilket bokstavligen betyder att döden inte korsa en flod (vattenförekomst). Den här fascinerande ceremoni kallades "rareet" (RAR betyder klippa eller skära av). Om du hittar en familj med ett namn Kirorei då har du förmodligen en familj vid bororiet förändring som kom till som ett resultat av "rareet" (hugga av). Människor förändras bororiet som en följd av migrering till en annan koreet, emeet (region). Detta verkar gemensamt för vissa bororiosiek och

inte andra, dock. Till exempel en person som flyttat till Kabooch kunde behålla den unika identitet, som kanske leder derogativt, hänvisning av hudutslag som utvecklas på barn huvuden som "Kaboochek". Detta var förstås att utslag inte infektera och fyllt hela huvudet men utvecklats i isolerade men närbesläktade kolonier! Den Matelong familj, ursprungligen av KapSile, ändrat sin bororiet på grund av en olycka som har diskuterats på andra ställen i denna blogg.

Ett annat exempel på byte av bororiet är en skamlig kanske elakt avhopp "martaet", som betyder någon öknar hans bororiet för en annan. Detta för tankarna till namn som Kimarta. Inom varje Bororiet var siritoik eller sub-bororiet.

Nandi större bororiosiek

- Kap Chepkendi

Chebolool
Sigilaiyekab arap Kerebei
Chebiriir Katuut
Muruto (Kap Lolo)

- Kap Meliilo (mi kericheek ma, Gotab ndasimiet)
- Kap Taalam (Che loklokianu AK gariik, che bo ma KI kiop ko somok, che bo arap Kuna)
- Kabooch

Cheboing'ong ak lelwek
Kosach nyiim kot Koles

- Kaptumoiis

Nandi mindre bororiosiek

- Koilegei (che KI sal Tabolwa, Che bo arap Maleel)
- Kabianga
- Kapsile
- Kapno
- Cheptol
- Tibingot (Tebee ng'ot?)
- Murkaptuk

Den Nandi idrottare

De Nandi människor är pionjär idrottare i Kenya. Från denna gemenskap har kommit stort avstånd idrottare som den legendariske Kipchoge Keino (Kip Keino), en guldmedaljör i Mexico (1968) och München (1972) Olympiska spelen och Prof. Mike Boit, en bronsmedaljör i München 1972 OS. Andra inkluderar Peter Koech, Bernard Lagat Kipchirchir som representerar USA och Wilson Kipketer som sprang för sitt nya hemland Danmark. Nuvarande världsklass idrottare som Pamela Jelimo, Richard Mateelong, Wilfred Bungei, Janeth Chepkosgei och Super Henry Rono, FN:s Goodwill Ambassadör Peter Rono, Tecla Chemabwai, Kenya Paralympian Henry Kirwa bland andra Nandi. Pappa till kenyanska Steeplechasers Amos Kipwambok Biwott kommer från gemenskapen.

Nandi Akademiker

De Nandi har också producerat stora vetenskapsmän och akademiker som professor David Kimutai Vissa av Moi University, Prof. Dr.rer.nat. Paul Ndalut för kemi och biokemi institutionen vid Moi University, Dr Seronei Chelulei Cheison (http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://www.cheison.com/&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhjuav--B5fiDiS4NI7yX4NupfPSGA) vid det tekniska universitetet i München, Tyskland, professor Geoffrey Kiprotich Yebei Ngeny, MD (geriatrik-inre medicin) i Pittsburg universitet och professor Macrina Chelagat Lelei (http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://www.education.pitt.edu/people/MacrinaChelagatLelei/&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhj4zLcUE628bOlgRi772xNBMkdPXA) och Prof. Isaack Kosgey, dekanus för fakulteten för jordbruk vid Egerton universitet bland annat. Bland de ledande advokater från gemenskapen är Advokat Paul Birech av Eldoret, advokat Paul Lilan om Nairobi, advokat Julius Kipkosgey Kemboy i Nairobi och pensionerad domare Barabara Tanui. Bland de ledande sjukvårdarna från Nandi är Dr.med. (http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://www.neckar-odenwald-kliniken.de/index.php%3Foption%3Dcom_content%26task%3Dview%26id%3D96%26Itemid%3D166&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhiXJMxXQSHK_awlopc-ll9-8CvRFA) Elly Kibet Cherwon (http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://www.neckar-odenwald-kliniken.de/index.php%3Foption%3Dcom_content%26task%3Dview%26id%3D96%26Itemid%3D166&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhiXJMxXQSHK_awlopc-ll9-8CvRFA) i Heidelberg, Tyskland, en av mycket få afrikaner utöva verksamhet som läkare i Tyskland. Elly vikarierar också chef för sjukhuset. Det finns också Dr Kirongo (psykiater Moi Refferal sjukhus).

Nandi Politiker

De Nandi människor har haft anmärkningsvärda politiker som Jean-Marie Seroney, den första parlamentsledamot för Nandi och Tindiret, Henry Kosgey , Samwel Ngeny, Kipruto Kirwa, Stanley Metto och Hesekiel Barngetuny, Dr Joseph Misoy och William Morogo Saina. Philomena Chelagat Mutai klippa hennes tänder som student på 1970-talet och fortfarande en av de mest firade av Nandi kvinnliga politiska ledare.

Samhälle och kultur

Hona-hona äktenskap inom Nandi kulturen har rapporterats, även om det är oklart om de fortfarande praktiseras, och endast cirka tre procent av Nandi äktenskap är hona-hona. Hona-hona äktenskap är ett socialt-godkända sättet för en kvinna att ta över de sociala och ekonomiska roller make och far. De var endast tillåtet i fall där en kvinna hade antingen inga egna barn, hade döttrar bara (kunde en av dem vara "bevaras" hemma) eller hennes dotter (s) hade gift sig. Systemet praktiserades "hålla elden" med andra ord, för att upprätthålla familjens härstamning, eller patriline och var ett sätt att komma runt problemet med infertilitet eller en brist på manliga arvingar. En kvinna som gift en annan kvinna för detta ändamål måste genomgå en "inversion" ceremoni att "byta" till en man. Denna biologiska kvinna, nu socialt hane, blev en "make" till en yngre kvinnlig och en "pappa" till den yngre kvinnans barn, och var tvungen att ge en brud pris till sin hustrus familj. Hon var väntat att avstå från sina kvinnliga arbetsuppgifter (såsom hushållsarbete), och ta sig de skyldigheter som en man, dessutom var hon tillåt sociala privilegier som män, till exempel gå på en privat manlig omskärelse ceremonier. Inga sexuella relationer var tillåtna mellan den kvinnliga make och hennes nya fru (eller mellan kvinnliga make och hennes gamla man), utan valde den kvinnliga mannen en manlig gemål för den nya hustrun så att hon kommer att kunna föda

barn. Hustruns barn betraktas den kvinnliga blivande man sin far, inte den biologiska fadern, eftersom hon (eller "han") var de socialt utsetts far.

Se även

- Härskarna i Nandi
- Terik människor

Bibliografi

- AC Hollis. *Den Nandi deras språk och folkminnen*. Clarendon Press: Oxford 1909.
- Ember och Ember. *Kulturanthropologi*. Pearson Prentice Hall Press: New Jersey 2007.

Externa länkar

- Kalenjin Online - Nandi (http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://kalenjin.net/index.php%3Foption%3Dcom_content%26task%3Dsection%26id%3D6%26Itemid%3D37&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhjXL1agVkJyoNaLyG9tl9DwBDxCkw)
- Matelong Family hem på nätet (http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://www.matelong.org/&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhinBvbM0UhfGOA2lM4Z0VAyV2oTKw)
- Den kenyanska Idrottare eHome (http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://www.labatet.com/&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhiKSkxgvjoQqa4V93XkexbwItY6AA)
- Dr Seronei arap Chelulei Cheison (http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=sv&sl=en&u=http://www.cheison.com/&prev=/search%3Fq%3Dnandi%2Bpeople%26hl%3Dsv%26prmd%3Di&rurl=translate.google.se&usg=ALkJrhjuav--B5fiDiS4NI7yX4NupfPSGA)

Hämtad från " http://en.wikipedia.org/wiki/Nandi_people "

Kategorier : Kalenjin

- Sidan ändrades senast den 19 oktober 2010 kl 11:27.
- Text är tillgänglig under Creative Commons Attribution ShareAlike License ; Ytterligare villkor kan gälla Se. Användarvillkor för mer information.
Wikipedia ® är ett registrerat varumärke som tillhör Wikimedia Foundation, Inc. , en ideell organisation.